

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14Csp/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120200280
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120200280.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobcu: Š. Č., E.. XX.XX.XXXX, I. X. X, XXX XX Z. E. K., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 právne zastúpený: RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o vydanie bezdôvodného obohatenia 1.369,88 EUR s prísl. a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.369,88 EUR spolu s 5 % - tným ročným úrokom z omeškania od 23.01.2020 do zaplatenia, v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

II. u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 10.7.2012, v obchodných podmienkach v článku 5. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 5.6., v znení:

„Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) úrok z omeškania,(3) úrok z úveru, (4) splátka istiny úveru.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou,

III. p r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou súdu elektronicky doručenou dňa 04.01.2020, po pripustení zmeny žaloby uznesením zo dňa 05.06.2020 navrhol žalobca, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1.369,88 EUR spolu s 5 % - tným ročným úrokom z omeškania od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplatenia z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, a taktiež nahradiť trovy konania. Žalobca zároveň žiadal určiť neprijateľnú zmluvnú podmienku tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

V rámci odôvodnenia žaloby žalobca poukázal na to, že so žalovaným uzavrel dňa 10.07.2012 zmluvu o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.500 EUR s mesačnou splátkou 45 EUR, (s poplatkom za poistenie predstavovala mesačná splátka sumu 48,38 EUR). Žalobca poukázal na to, že predmetná zmluva musí obsahovať obligatórne zákonne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., a to, uvedenie druhu spotrebiteľského úveru, doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a predpokladov použitých pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Keďže predmetná zmluva tieto náležitosti neobsahuje, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca taktiež poukázal na to, že zmluva neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 31,12 %, avšak správna výška podľa internetovej kalkulačky má byť pri mesačnej splátke 48,38 EUR vo výške 34,28 %. Z návrhu

na rozšírenie žaloby vyplýva, že žalovaný zaplatil celkovo sumu 2.869,88 EUR, preto pri výške pôžičky 1.500 EUR predstavuje bezdôvodné obohatenie rozdiel týchto súm, t.j. 1.369,88 EUR.

Žalobca taktiež navrhol určiť neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže predmetné zmluvné ustanovenie poskytuje žalovanému ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať platby dlžníka na iný účel, akým je splatenie istiny úveru, a to bez ohľadu na vôľu dlžníka. Toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi veriteľom a dlžníkom, pokiaľ ide o započítavanie platieb dlžníka na predmetný úver, a keďže umožňuje veriteľovi postupovať v tomto smere nepredvídateľne, započítavanie platieb dlžníka sa tak stáva netransparentné. V súvislosti s touto neprijateľnou zmluvnou podmienkou žalobca odkázal na viacero rozhodnutí Krajského súdu v Prešove.

2. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 04.02.2020 k žalobe uviedol, že v súvislosti s nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia vznáša námietku premlčania, a to tak v subjektívnej, ako aj v objektívnej premlčacej dobe a z dôvodu uplynutia objektívnej premlčacej lehoty by aj pri prípadnom predpoklade bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bol dôvodný nárok maximálne do výšky 306,55 EUR, teda len za splátky uhradené po 07.01.2017. Žalovaný poukázal na to, že pre plynutie subjektívnej premlčacej lehoty je rozhodujúcim momentom deň úhrady tej ktorej splátky a nie deň, kedy sa žalobca údajne mal od združenia na ochranu práv spotrebiteľov dozvedieť, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. V súvislosti s absenciou doby trvania zmluvy, žalovaný poukázal na to, že v zmluve je presne uvedené, že dátum konečnej splatnosti úveru bol stanovený na 10.07.2017 a rovnako aj bol uvedený počet splátok a deň splatnosti každej splátky, preto doba trvania zmluvy a dátum konečnej splatnosti sú v danom prípade totožným údajom. V súvislosti s výškou RPMN poukázal žalovaný na to, že táto je v zmluve uvedená správne. Žalobca použil pri výpočte RPMN internetovú nezáväznú kalkulačku portálu sme.sk, čo nemožno považovať za objektívne a správne. Žalovaný zároveň poukázal na to, že v bode 2.1 zmluvy má byť uvedené, že sa jedná o hotovostný úver a dlžník nebol žiadnym spôsobom ukrátený o informácie, vedel, aký úver a za akých podmienok mu bude poskytnutý, s úverom súhlasil, úver prijal a splácal za podmienok dohodnutých v zmluve. Ohľadom celkovej čiastky úveru žalovaný poukázal na to, že žalobca nesprávne určil celkovú čiastku úveru vo výške 2.714,87 EUR, keďže do nej započítal aj poistné, ktoré započítané nemalo byť. Zároveň poukázal na to, že zmluva obsahuje všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN. V súvislosti s neprijateľnou zmluvnou podmienkou poukázal na to, že zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným zanikol a akékoľvek finančné nároky zo zmluvy o úvere sú premlčané, preto neexistuje aktuálny stav objektívnej hrozby žalobcu, preto ani v zmysle ustanovenia § 137 písm. d) CSP nie je daný zákonný dôvod na podanie žaloby na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky.

3. Zo zmluvy o úvere, dostupná pôžička zo dňa 10.07.2012 vyplývajú nasledovné údaje: výška úveru: 1.500 EUR, výška mesačnej splátky: 45 EUR, dátum prvej platby do: 10.8.2012, počet mesačných splátok: 60, celková výška nákladov: 1.214,87 EUR, číslo zmluvy: XXXXXXXXXX, dátum konečnej splatnosti: 10.07.2017, priemerná RPMN na trhu: 46,52 %, RPMN banky: 31,12 %, úroková sadzba: 25,50 %, dátum každej ďalšej platby k: 10. dňu v mesiaci, poistenie: bez poistenia. Z dodatku k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 23.07.2012 vyplýva, že strany sporu v súvislosti s úverovou zmluvou uzavreli poistenie, predmetom ktorého bol základný súbor poistenia s výškou mesačnej splátky 47,62 EUR s poistením.

4. Žalovaný v rámci výsluchu pred súdom vypovedal, že zmluvu iba podpísal a nevie sa k nej vyjadriť, pričom s nejakým odstupom času po uzavretí zmluvy mu prišli papiere ohľadom poistenia, preto išiel do banky, a tam to opäť podpísal. Nevedel sa vyjadriť, na čo by sa poistenie malo vzťahovať. Uviedol, že si pamätá jedine to, že splátka úveru bola asi okolo 47 EUR mesačne a splátky uhrádzal šekmi. Ohľadom skutočnosti, kedy sa dozvedel o tom, že môže žiadať o vydanie bezdôvodného obohatenia, uviedol, že v ich obci pracuje terénna pracovníčka, ktorá mu to všetko vybavila, pričom on jej odovzdal papiere a šeky.

5. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 17.12.2019 vyplýva, že žalobca predložil dňa 04.12.2019 združeniu zmluvu o úvere dostupná pôžička a po posúdení všetkých predložených dokladov bol informovaný, že zmluva je podľa názoru združenia bezúročná a bezpoplatková, a preto sa môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia. Združenie mu taktiež odporučilo obrátiť sa na právnik, ktorý posúdi právnu stránku veci.

6. Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 cit. zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101.html>> a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101.html>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101.html>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101.html>> a § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101.html>>,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

7. Podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech, získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

8. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

9. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že zmluva, ktorá je predmetom tohto konania, neobsahuje obligatórne zákonné náležitosti, a to, uvedenie druhu spotrebiteľského úveru, doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ako aj predpokladov použitých pre výpočet RPMN. Absencia týchto náležitostí je podľa názoru súdu nepochybná a má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve teda absentuje uvedenie druhu spotrebiteľského úveru, pričom iba vpravo hore na zmluve, je mimo textu zmluvy uvedené „zmluva o úvere dostupná pôžička“, čo nespĺňa náležitosť uvedenia druhu spotrebiteľského úveru (v texte zmluvy nie je uvedené, že sa jedná napr. o bezúčelový spotrebiteľský úver). V zmluve taktiež nepochybne nie je uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom pokiaľ žalovaný odkazoval na prvú splátku, poslednú splátku, resp. lehotu splatnosti, tak tieto skutočnosti nemôžu nahrádzať uvedenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako samostatnej náležitosti, pričom pre súd sa javí nepochopiteľné, z akého dôvodu nie je táto náležitosť jasne uvedená v zmluve tak, ako vyplýva z citovaného zákona, pretože pokiaľ by tento údaj bol nepochybne uvedený, nemusel by žalovaný poukazovať na to, akým spôsobom si je možné tento údaj zo zmluvy vyvodit', navyše údaje na ktoré žalovaný odkazuje sú ďalšími samostatnými náležitosťami zmluvy. Zmluva zároveň neobsahuje uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN, ako samostatnej náležitosti, pretože taktiež nepostačuje to, že zo zmluvy by si bolo možné vyvodit' jednotlivé predpoklady použité pre výpočet RPMN, a táto náležitosť musí byť uvedená ako samostatná tak, aby z týchto údajov bolo možné nepochybne určiť RPMN pre danú konkrétnu zmluvu. Zmluva zároveň neobsahuje celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pretože v zmluve je uvedená nesprávne iba celková výška nákladov v sume

1.214,87 EUR, pričom celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť predstavuje s poistením výšku 2.857,20 EUR a bez poistenia výšku 2.700 EUR.

10. Žalobca taktiež poukázal na to, že zmluva neobsahuje správny údaj o RPMN, pričom vychádzal z výšky mesačnej splátky v sume 48,38 EUR tak, ako to aj žalobca poštovými poukázkami uhradil, aj keď z dodatku k poistnej zmluve vyplýva, že výška splátky s poistením má predstavovať sumu iba 47,62 EUR (bez poistenia 45 EUR). Z výsluchu žalobcu však vyplynulo, že mu, po uzavretí úverovej zmluvy, boli zaslané doklady týkajúce sa poistenia, s ktorými išiel do banky a tam ich aj podpísal. Z uvedeného teda nemožno vyvodiť, že žalobcovi bolo poistenie nanútené, resp., že o poistení nemal vedomosť. Vzhľadom na uvedené preto nemožno poistenie započítať do mesačnej splátky a z tohto dôvodu súd považuje výšku RPMN za správnu.

11. Žalovaný taktiež vzniesol námietku premlčania v súvislosti s uplatneným nárokom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, k čomu súd uvádza, že z výsluchu samotného žalobcu, ako aj z potvrdenia Združenia HOOS vyplynulo, že žalobca sa o tom, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil, dozvedel v decembri roku 2019 a žalobu v tejto veci podal v januári roku 2020, teda dvojiročná subjektívna premlčacia lehota neuplynula a z tohto dôvodu uplatnený nárok nie je premlčaný. V tomto ohľade súd poukazuje na to, že sa musí jednať o skutočnú, preukázanú vedomosť, nie iba predpokladanú vedomosť. V súvislosti s objektívnou premlčacou lehotou súd poukazuje na to, že v danom prípade je na mieste aplikácia 10 ročnej premlčacej lehoty. V tomto ohľade odkazuje na rozhodnutie Súdneho dvora zo dňa 22.04.2021 vo veci C 485/2019, ako aj aktuálne rozhodnutia odvolacieho súdu, napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoCsp/47/2020, z ktorého okrem iného vyplýva:

Pokiaľ ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 238/2017 zo dňa 18.10.2018 na ktoré poukázal súd prvej inštancie, odvolací súd uvádza, že z tohto rozhodnutia v žiadnom prípade nevyplýva záver o nemožnosti aplikácie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Najvyšší súd SR konštatoval, že samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch, samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa, preto je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu dobu. Z uvedeného rozhodnutia tak vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu, pretože iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu, a iná zase pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa.

Odvolací súd dovoľí poukázať ešte na bod 42. v spojení so záverom Písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa. Rovnako odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 zo dňa 22.04.2021, v ktorom Súdny dvor uviedol, že zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice 2008/48/ES z 23.04.2008, sa vzťahuje trojiročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

Odvolací súd poukazuje na závery rozsudku Súdneho dvora z 22.04.2021 vo veci C-485/2019, z ktorého vyplýva, že zásada efektivity sa má vykladať tak, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok sa vzťahuje trojiročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

Ako vyplýva aj z odôvodnenia predmetného rozhodnutia a znenia prejudiciálnej otázky, možno dospieť k záveru, že Súdny dvor aj keď uznal, že ochrana spotrebiteľa nie je absolútna a že stanovenie

primeraných lehôt na podanie žalôb je v záujme právnej istoty a je zlučiteľné s právnym únie tak za okolností, že v konkrétnej veci stanovenom začiatku plynutia premlčacej lehoty existuje nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ sa počas stanovenej lehoty nebude dovolávať práv, ktoré mu priznáva právo únie. Pokiaľ trojročná lehota podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k premlčaniu dôjde aj vtedy, keď spotrebiteľ nie je schopný sám posúdiť, či je zmluvná podmienka nekalá, potom je nutné zohľadniť vzhľadom na znevýhodnené postavenie, v ktorom sa nachádzajú spotrebiteľia voči predajcom alebo dodávateľom. Súdny dvor následne uviedol, že procesné podmienky tým, že vyžadujú od spotrebiteľa, aby podal žalobu v lehote 3 rokov od dátumu, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k tomuto môže dôjsť počas plnenia dlhodobej zmluvy, sú takej povahy, že môžu nadmerne sťažovať výkon práv, ktoré mu priznáva smernica. Súdny dvor vo svojom rozsudku využil ako výkladovú metódu zásadu (princíp) efektivity, ktorá v zmysle právnej teórie je výkladovou metódou, podľa ktorej ide o dosiahnutie maximálneho účinku danej právnej úpravy z hľadiska jej zmyslu a úmyslu zákonodarcu. V zmysle zásad aplikácie práva Európskej únie platí zásada priameho účinku, zásada prednosti ako aj zásada zodpovednosti štátu za škodu v prípade nerešpektovania rozhodnutí Súdneho dvora vnútroštátnymi súdmi. Zásada efektivity (effet utile) je najčastejšou a pravidelne využívanou zásadou v rozhodnutiach Súdneho dvora, a to vo všetkých právnych oblastiach rozhodovania Súdneho dvora. Ide o systémovú zásadu aplikácie práva Európskej únie. Členským štátom Európskej únie vyplýva povinnosť dodržiavať právo Európskej únie .

V európskom práve nie je priamo definovaný precedenčný systém, no výklad európskeho práva, ktorý poskytuje Súdny dvor je záväzný, preto podľa názoru odvolacieho súdu rozhodnutie Súdneho dvora vo veci prejudiciálneho konania je záväzná nielen pre súd, ktorý položil otázku, ale aj pre všetky ostatné súdy členských štátov Európskej únie. Len takýmto postupom možno dosiahnuť jednotnosť a súlad práva Európskej únie. Tento záver vyplýva aj z Článku 267 a nasledujúcich Zmluvy o fungovaní Európskej únie tak, aby bol zabezpečený jednotný výklad práva EÚ. V prípade, že príslušný členský štát nesplní svoju povinnosť, v takomto prípade sa tento členský hrozí, že Súdny dvor v prípade sťažnosti Komisie rozhodne o tom, že členský štát porušuje právo Európskej únie, čo doposiaľ sa stalo síce iba zriedkavo (porovnaj rozhodnutie C - 129/2000 Komisia proti Taliansku), no v každom prípade takáto možnosť konštatácie, že členský štát porušuje právo Európskej únie v prípade, že jeho vrcholné súdne inštitúcie systematicky ignorujú právo Európskej únie tu existuje. Aj z dostupných komentárov vyplýva záver, že interpretácia európskeho práva, ktorú vykonáva Súdny dvor v rámci prejudiciálneho konania má záväznú silu vo vzťahu nielen k účastníkom konania, ale aj vo vzťahu ku všetkým národným súdom členských štátov ako aj iným orgánom, ktoré budú aplikovať európske právo do budúcnosti. Judikatúra Súdneho dvora sa teda neuplatňuje len na sporové strany v konkrétnom prípade, ale aj na neurčitý počet osôb, preto ho možno použiť opakovane. Tento záver vyplýva aj z rozsudku vo veci 238/81 z 6.10.1982 vo veci CILFIT vs. Lanificio di Gavardo SpA.

Aj z dôvodu takéhoto výkladu práva Európskej únie preto odvolací súd má za to, že je nutné rešpektovať citované rozhodnutie Súdneho dvora a v prejednávanej veci neaplikovať trojročnú objektívnu premlčaciu dobu.

12 Žalovaný žiadnym spôsobom nerozporoval, že z titulu tejto zmluvy mu bola zaplatená celková čiastka 2.869,88 EUR a úver bol poskytnutý vo výške 1.500 EUR, čo predstavuje rozdiel 1.369,88 EUR. Vzhľadom na vyššie uvedený záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, preto súd priznal žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.369,88 EUR spolu s príslušným zákonným úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, ktorá mu bola doručená dňa 22.01.2020, preto sa nasledujúcim dňom dostal do omeškania s plnením dlhu.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

14. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, zákona, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za

neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

16. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

17. Podľa § 566 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje dohode alebo povahe pohľadávky.

Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

18. V časti o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky súd žalobe vyhovel, keďže sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa.

V súvislosti s naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) CSP súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 28.03.2019, sp. zn. 6Cdo/27/2018, z ktorého, okrem iného vyplýva, že určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky je osobitným druhom žaloby, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4, 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) a v prípade takejto žaloby nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

19. Súd poukazuje na to, že zmluvná podmienka týkajúca sa započítania platieb zhoršuje postavenie dlžníka oproti ustanoveniu § 566 Občianskeho zákonníka, pretože určuje spôsob započítania platieb, ktorý by bol proti vôli dlžníka, pokiaľ by dlžník logicky žiadal započítať platbu výlučne na istinu dlhu. Navyše táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, keďže je súčasťou obchodných podmienok, ktoré dlžník ako spotrebiteľ nemôže žiadnym spôsobom ovplyvniť. Je teda zrejme, že žalobca nemohol ovplyvniť obsah tejto zmluvnej podmienky, a teda táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná a žalovaný zároveň nepreukázal opak, preto sa jedná v danom prípade o neprijateľnú zmluvnú podmienku..

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. O trovách konania rozhodol súd na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).